

Анна Добровольская. Формирования ИТ-компетентности будущих врачей во время обучения медицинской информатике: отношение к самостоятельной работе

В статье акцентировано внимание на понятии «самостоятельная работа» в контексте его использования в процессе формирования информационно-технологической компетентности (ИТ-компетентности) будущих врачей во время обучения дисциплине естественнонаучной подготовки (ДЕП) «Медицинская информатика» («МИ»). В пределах разработанной анкеты проведен опрос субъектов исследования, а также оценены его результаты с использованием соответствующих методов математической статистики. Получен вывод, что в процессе формирования ИТ-компетентности во время обучения ДЕП «МИ» имеет место положительное отношение будущих специалистов к самостоятельной работе. Установлено, что фрагментарное или регулярное использование будущими врачами разработанных пособий с целью обучения ДЕП «МИ» существенно влияет на развитие отношения к самостоятельной работе, а также на ее организацию и реализацию в процессе формирования ИТ-компетентности. Получен вывод, что учебные пособия можно считать эффективным средством организации и реализации самостоятельной работы будущих специалистов во время обучения ДЕП «МИ», которая обеспечивает формирование их ИТ-компетентности.

Ключевые слова: ИТ-компетентность; самостоятельная работа; ранги.

Anna Dobrovolska. Formation of the IT competence of future doctors during teaching Medical Informatics: attitude to independent work

In the article, attention has been focused on the concept of «independent work» in the context of its use in the process of formation of the information technology competence (the IT competence) of future doctors during teaching the discipline of naturally scientific preparation «Medical Informatics» («MI»). We have conducted the survey of the subjects of the research and evaluated its results using the appropriate methods of mathematical statistics within the limits of the developed questionnaire. It has been concluded that in the process of formation of the IT competence during teaching the discipline of naturally scientific preparation «MI» there is the positive attitude of future specialists to the independent work. We have established that fragmentary or regular use of the developed manuals by future doctors for the purpose of studying the discipline of naturally scientific preparation «MI» significantly affects the development of attitude to independent work and as well as its organization and implementation in the process of formation of the IT competence. It has been concluded that the training manuals can be considered as effective means of organization and implementation of independent work of future specialists during teaching the discipline of naturally scientific preparation «MI», which provides the formation of their IT competence.

Key words: IT competence; independent work; ranks.

УДК 37.378

Тетяна ЗОРОЧКІНА

кандидат педагогічних наук, доцент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна
e-mail: zvezdochcina@gmail.com

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ І УКРАЇНИ

У статті розглядається порівняльний аналіз тенденцій підготовки вчителів початкової школи Великої Британії і України. Висвітлено, що робота по підготовці вчителя і вдосконалення його професійного рівня у Великій Британії спрямована на підвищення якості освіти. Представлено динаміку розвитку державних ЗВО України та кількості підготовлених студентів. Розглянуто показники підготовки педагогічних працівників денної і заочної форми навчання у Великій Британії. Наголошено, що заочна освіта у Великій Британії стає все більш популярною та, будучи прогресивною й найбільш доступною, стрімко розвивається. Заочні навчальні програми пропонують ефективно, вигідно і зручне підвищення рівня освіти. Розкрито, що на рівні пост-дипломного навчання практикується два основних види курсів: теоретичний і науково-дослідний.

Ключові слова: підготовка вчителів початкової школи, Велика Британія, Україна, університети, освіта.

Високі показники освіченості населення України не приносять очікуваних вигод її населенню та економіці через низьку якість освіти та її невідповідність сучасним потребам ринку праці [1, 19], для покращення яких потрібно вжити відповідних заходів.

Що стосується якості підготовки вчителів початкової школи у Великій Британії, зазначаємо, що нинішній глобальний соціально-економічний та технологічний контекст поставив освіту в центрі європейської стратегії сталого розвитку та конкурентоспроможності. Відбувається посилен-

ня тиску на системи освіти, що безпосередньо впливає на найважливіший фактор у школі, який впливає на досягнення учнів, а саме роботу вчителів.

У початковій педагогічній освіті (ІТЕ) у майже половині країн вчителі можуть вибирати, чи отримати кваліфікацію за допомогою паралельного маршруту – включати інтегровану роботу на предмет навчальних предметів та професійну підготовку, або послідовний маршрут, за яким слід пройти професійне навчання їх предмета. У 15 європейських країнах мінімальний рівень програм ІТЕ – це кваліфікація бакалавра, тоді як 17 країн вимагають принаймні ступеня магістра. Мінімальна тривалість ІТЕ зазвичай становить від чотирьох до шести років [2].

Окрім знань з предмету, майбутні вчителі мають отримати професійні навички. Їх професійна підготовка включає в себе як теоретичні дослідження (включаючи психологію та теорію навчання), так і практичне навчання в школах, що, ймовірно, включатиме спостереження за викладанням і заняттям, які безпосередньо відповідають за навчальну діяльність у класі. Більшість країн встановили мінімальну тривалість професійної підготовки, що відповідає в середньому до 60 кредитів ECTS.

У зв'язку із зазначеним, здійснюється допомога вчителям вирішувати нові виклики, розширюючи та вдосконалюючи свої навички. Зміни у технології, суспільстві та закономірності підзвітності вимагають, щоб викладачі постійно переглядали ці навички та працювали ефективніше, ніж будь-коли раніше.

Підготовку вчителів початкової школи Великої Британії і України розглянуто і конкретизовано у роботах Н. Авшенюк, О. Беседіної, Б. Вульфсона, К. Зискіна, Т. Кучай, Л. Пуховської, А. Сбруєвої та ін.

Маємо на меті розглянути порівняльний аналіз тенденцій підготовки вчителів початкової школи Великої Британії і України.

Стратегічні рамки для освіти та професійної підготовки (ЕТ 2020), затверджені Радою Європейського Союзу, тепер проводять політичні дії у цих сферах. Вони визначають якість освіти та навчання як одну з чотирьох стратегічних цілей, в якій зазначається, що «існує необхідність забезпечення високоякісного навчання, забезпечення належної початкової освіти вчителів, постійного підвищення кваліфікації вчителів та тренерів, а також зробити викладання привабливою кар'єрою, тим самим гарантуючи, що інвестиції в людські ресурси є ключовим фактором успіху» [2].

Як видно із зазначеного, робота по підготовці вчителя і вдосконалення його професійного рівня у Великій Британії спрямована на підвищення якості освіти.

Щодо структури вищих навчальних закладів в Україні, зазначаємо: на початок 2013/14 навчального року працювало 803 вищих навчальних закладів (у т.ч. 167 – приватних); 245 коледжів, 198 університетів.

У 478 вищих навчальних закладів в т.ч. і приватних I-II рівнів акредитації 30,7 тис. педагогічних та 86 науково-педагогічних штатних працівників навчали 329,0 тис. студентів (у т.ч.: молодших спеціалістів – 319,7 тис.; бакалаврів – 9,0 тис.; спеціалістів – 217 осіб; магістрів – 63 особи), в 325 вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації 20,4 тис. педагогічних та 117,9 тис. науково-педагогічних штатних працівників навчали 1723,7 тис. студентів (у т.ч.: молодших спеціалістів – 247,3 тис.; бакалаврів – 1063,2 тис.; спеціалістів – 273,3 тис.; магістрів – 139,9 тис.) [1; 3].

Станом на грудень 2015 року в Україні існувало 393 ЗВО III-IV рівнів акредитації. У це число входять державні, комунальні та приватні ЗВО, а також їхні філії, які є окремими юридичними особами. Більшість з них мають менше 1000 студентів денної форми. Четверть ЗВО має менше 100 студентів денної форми навчання. У 102 ЗВО на заочній формі навчається більше студентів, ніж на денній. Це переважно ЗВО приватної форми власності, а також ЗВО, підпорядковані МВС та переведені з окупованих територій. У 29 ЗВО денної форми немає взагалі. Приватні ЗВО переважно невеликі — майже усі вони мають менше 1000 студентів денної форми навчання. Як показують різноманітні дослідження суспільної думки, зменшення кількості ЗВО часто пов'язують із підвищенням якості вищої освіти. Однак цей зв'язок залишається недоведеним.

Більше того, якби хтось вирішив закрити 218 найменших ЗВО, це зачепило б лише 6% від загальної кількості студентів денної форми, тож переважна більшість студентів та викладачів навряд чи відчують якісь зміни від скорочення кількості малих ЗВО, рис. 1 [4].

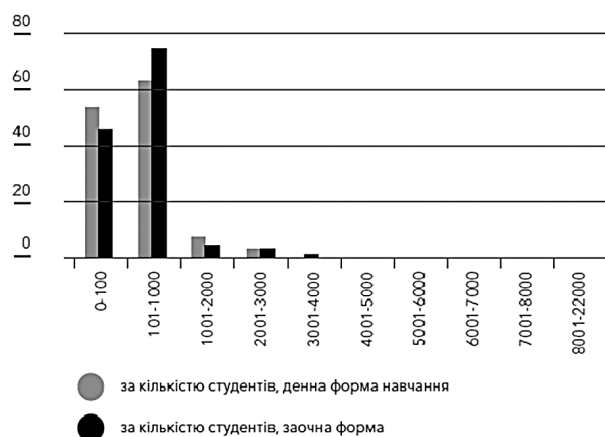

Рисунок 1 – Кількість і розмір приватних ЗВО [4]

Таблиця 1 – Динаміка розвитку ЗВО України та кількості підготовлених студентів [5]

Навчальні роки	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Кількість закладів – усього	813	805	785	767	664	659	657	661
Кількість студентів – усього, осіб	2418111	2246363	2106174	1992882	1689226	1605270	1586754	1538565
ЗВО III–IV рівнів акредитації	330	326	316	309	277	288	287	289
Кількість студентів – усього, осіб	2066667	1899138	1770311	1673287	1437955	1375160	1369432	1329964

Враховуючи те, що системи вищої освіти України знаходяться у стані постійних поточних та перспективних змін, представляємо динаміку розвитку державних ЗВО України та кількості підготовлених студентів у них, табл. 1.

Дані таблиці свідчать, що система вищої освіти України знаходиться у стані змін. Так, загальна кількість вищих навчальних закладів упродовж 2010–2018 років постійно зменшувалася від 813 (2010 р.) до 661 (2018 р.). Упродовж 8 років на 152 вищих навчальних закладів стало менше. Кількість студентів упродовж цих років зменшилась на 879546 осіб. Зокрема, кількість ЗВО III–IV рівнів акредитації зменшилась на 41, а студентів у них на 636703 особи.

Але зазначимо, ця кількість випускників, які отримали направлення на роботу у 2017 році, за сферою управління міністерства освіти і науки України, становить всього 12,6% від загальної кількості випускників (35989 осіб) [5].

Розглянемо динаміку прийому контингенту студентів ЗВО упродовж тривалого часу (1990–2014 рр.), що представлено на рис. 2.

Дані, представлені на рисунку 2, свідчать, що починаючи з 1990-го року кількість студентів, що поступали у ЗВО збільшувалась у 2005–2008 рр. до ЗВО поступала найбільша кількість студентів. Упродовж останніх років спостерігається тенденція зменшення кількості студентів, що поступають до ЗВО України 1–4 рівнів акредитації [5, с. 37].

На рис. 3 представлені показники державного замовлення прийому студентів на денну форму навчання за освітньо-кваліфікаційними рівнями упродовж 2002–2016 рр. відповідно до постанов Кабінету Міністрів України.

Дані рисунка 3 свідчать про збільшення державного замовлення на місця бакалаврського освітньо-кваліфікаційного рівня до 2008 року, а потім – поступове їх зменшення. Що стосується місця державного замовлення магістерського

рівня, того, починаючи з 2002 р. і до 2016 р. їх кількість поступово збільшується.

Упродовж 2007–2015 рр. загальна кількість місць державного замовлення відчутно змінилась, проте їх розподіл між галузями залишився фактично сталим.

Протягом 2007–2014 років відбувається скорочення кількості бюджетних місць за всіма рівнями, окрім магістра. Найбільш відчутного зниження зазнав рівень спеціаліста – на 27% з 2007 по 2014 роки. Деяко меншим є спад державного замовлення на бакалавра – 15% протягом того ж періоду; незначне зниження обсягів держзамовлення на молодшого спеціаліста.

На заочній формі зміни більш відчутні у 2015 році. Лідерами заочної форми є суспільні науки (35%), інженерія (20%), гуманітарні науки (12%), педагогіка (12%). Утримання багаторічного ста-

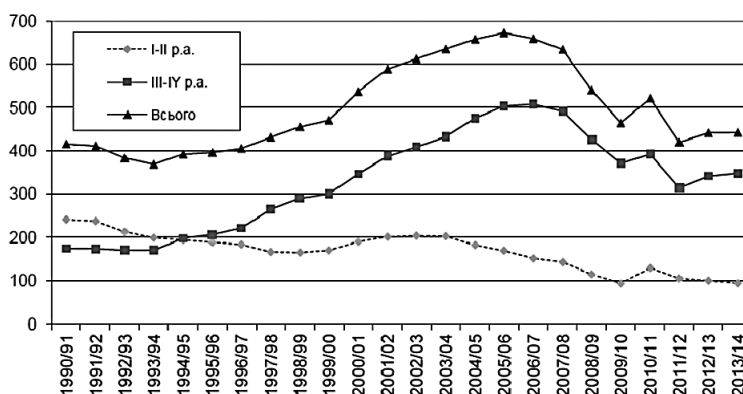

Рисунок 2 – Прийом студентів ЗВО України (1–4 рівнів акредитації) [6]

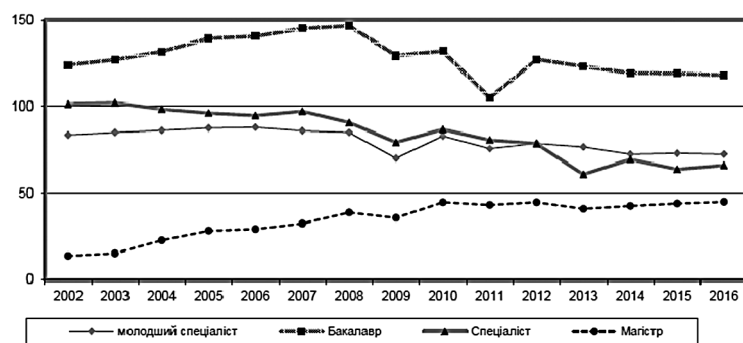

Рисунок 3 – Обсяги державного замовлення фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями (відповідно до постанови КМУ) [5]

тусу-кво в умовах динамічних змін на ринку праці призводить до поглиблення прірви між університетами та ринком праці. Це зайвий раз підтверджує тезу про потребу відходу від моделі державного замовлення та пошуку інших форм розподілу бюджетних коштів [4].

Що стосується місць державного замовлення на денну форму навчання, зазначаємо, що впродовж 2007–2015 рр., кількість вступників спадає швидше, ніж кількість бюджетних місць. Тому навіть при скороченні обсягів державного замовлення протягом 2010–2015 років конкурс на бюджетні місця на різних освітніх рівнях не зростає.

Представляємо обсяги державного замовлення заочної форми навчання (2010–2015 рр.) (рис. 4) та кількість вступників на денну і заочну форму разом у 2013–2015 роках – рис. 5.

Дані рисунка 4 свідчить, що місця державного замовлення на заочну форму навчання на всі освітні-кваліфікаційні рівні у 2014р. почали значно скорочуватися, а дані рисунка 5 – що кількість вступників на денну і заочну форми разом скорочувалися на освітньо-кваліфікаційних рівнях: бакалавр, спеціаліст і магістр упродовж 2013–2015 рр. Слід зазначити, що кількість студентів зменши-

лась як на денній (–21%), так і заочній формі навчання (–47%) за період 2012–2016 років, через демографічний спад 1990-х. У 2015–2016 навчальному році кількість студентів різко скоротилася ще й через окупацію українських територій. Найбільше скорочення відбувається на програмах спеціаліста; університети дедалі більше пропонують магістерські програми [4].

Розглянемо показники підготовки педагогічних працівників денної і заочної форми навчання у Великій Британії.

Згідно даних департаменту освіти Великої Британії одержаного такі дані: початкові показники ефективності підготовки викладачів за навчальний рік 2015–2016 представлені на рис. 6.

У 2015–2016 навчальному році налічувалося 28 396 випускників, з яких 25 924 (91%) отримали статус кваліфікованого вчителя (QTS).

Частка останнього курсу підготовки вчителя, яка нагороджена QTS, становила від 87% до 92% протягом останнього десятиліття. Частка, яка досягає статусу кваліфікованого вчителя QTS в останньому році, подібна до навчального року 2014–2015 рр., коли цей показник становив 92%.

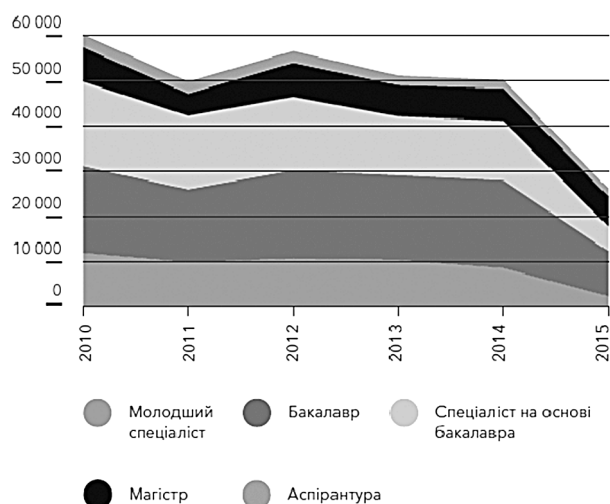

Рисунок 4 – Місця державного замовлення, заочна форма навчання (2010–2015 рр.) [4]

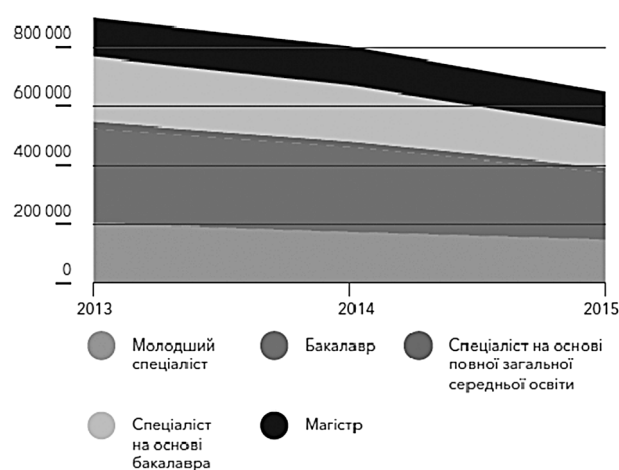

Рисунок 5 – Кількість вступників, денна та заочна форма навчання (Україна), разом (2013–2015 рр.) [4]

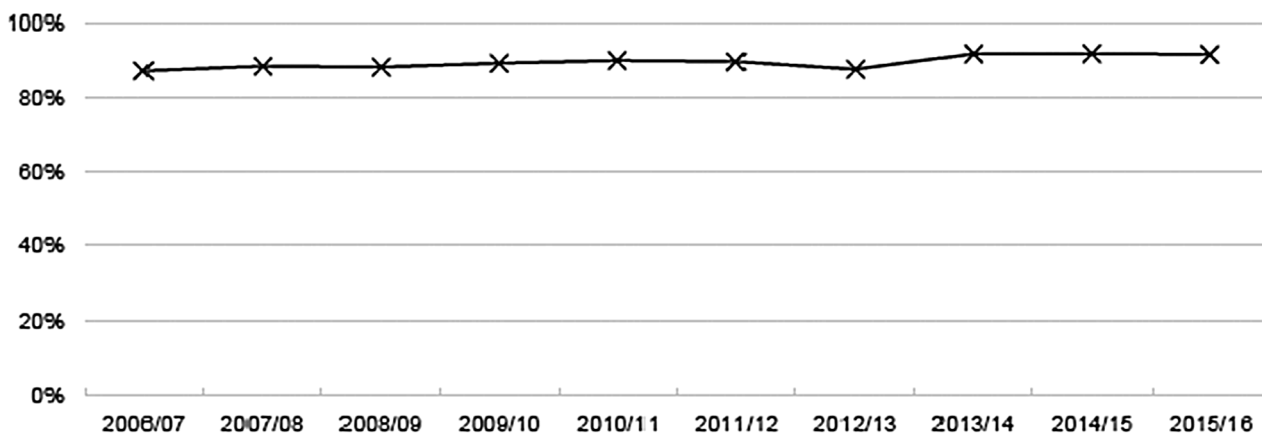

Рисунок 6 – Показники підготовки викладачів

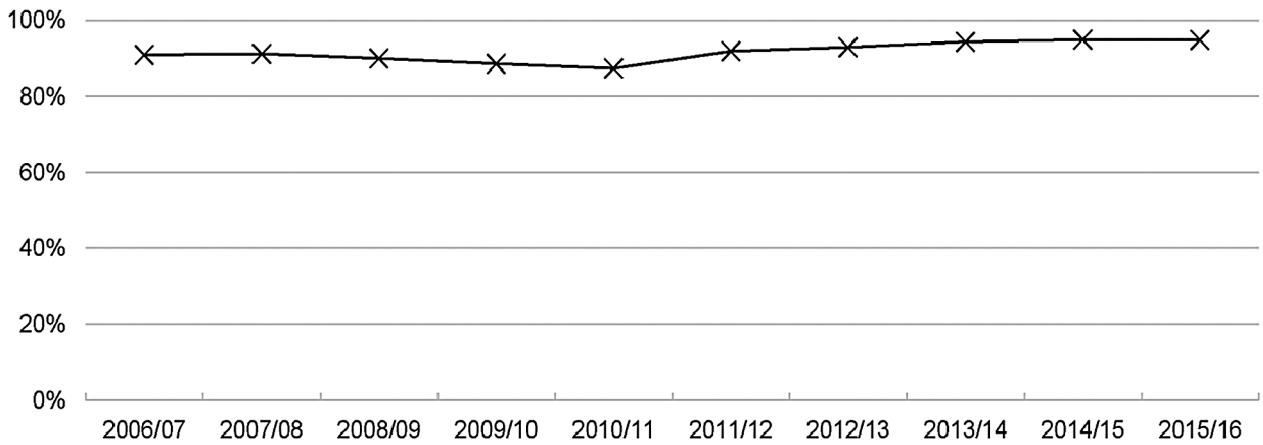

Рисунок 7 – Показники підготовки вчителів упродовж 2006–2007 – 2015–2016 рр. у Великій Британії

95% студентів, які закінчили курси підготовки вчителя, отримали нагороди за кваліфікаційні відмітки, були найняті у викладацький склад протягом шести місяців після кваліфікації.

У 2015–2016 навчальному році 95% (23 380) останнього курсу студентів, що отримали кваліфікацію кваліфікованого вчителя QTS, перебували на посаді викладача протягом 6 місяців, така ж частка, як у 2014–2015 навчальному році.

З 2010–2011 навчального року спостерігається загальна тенденція до зростання зайнятості, однак ставка останніх років залишається загалом стабільною [7].

На першому курсі підготовки вчителя у 2015–2016 навчальному році налічувалося 27 422 студентів перших курсів. Це включає в себе 1 599 стажерів. За винятком курсу «Teach First», в 2015–2016 навчальному році нараховувалося 25 823 аспірантів першого року, а у 2014–2015 навчальному році – 25 335.

У 2015–2016 навчальному році 52% студентів розпочали навчальний курс.

На завершальному курсі підготовки вчителя в 2015–2016 навчальному році було 28 396 студентів. Це включає в себе 1662 навчання студентів перших курсів. За винятком курсів «Teach First», у 2015–2016 навчальному році було 26 794 студентів останнього року, з 26 607 у 2014–2015 навчальному році.

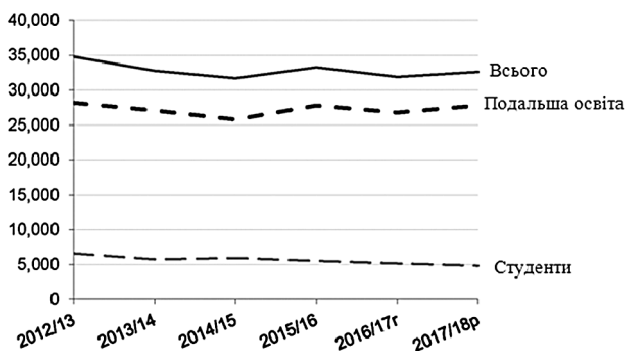

Рисунок 8 – Початкові показники ефективності підготовки викладачів за навчальний рік 2017–2018

З 28 396 студентів у 2015–2016 навчальному році 91% отримали статус кваліфікованого вчителя (QTS). Це співпадає з 92 % у 2014–2015 навчальному році.

У 2015–2016 навчальному році було 5,635 випускників, а загалом 91 відсоток – кваліфікованого вчителя QTS. Цей показник зріс з 85% у 2014–2015 навчальному році [7].

У 2017–2018 навчальному році подальша освіта (postgraduate) нараховувала початкову підготовку викладачів (ITT) – 27895 нових студентів, у порівнянні з 26 750 на 2016 навчальний рік – 20171 осіб.

Серед нових учасників у 2017–2018 навчальному році 27720 були дійсними новими учасниками, а 175 – пройшли стажування (ті, котрі очікували почати курси або затримувалися протягом короткого періоду часу).

Також було 4 815 нових учасників для студентів (undergraduate) ITT, у порівнянні з 5 145 на 2016–2017 навчальному році [7].

У ЗВО університет або коледж забезпечує викладання педагогіки. Успішні стажери у подальшій освіті нагороджуються Кваліфікований статус вчителя QTS та Післядипломний сертифікат в освіті (PGCE). Викладання є випусковою професією в Англії, а випускники можуть отримати ступінь та QTS разом на три- або чотирирічному курсі бакалавра в ЗВО.

На практиці студенти розміщуються в школі з першого дня навчання, отримуючи практичну підготовку вчителів, яку проводять досвідчені практикуючі вчителі. Більшість практики під керівництвом школи також включають Післядипломний сертифікат в освіті PGCE, оскільки деякі постачальники, що навчаються у школах, об'єднуються з ЗВО для навчання та отримання академічної кваліфікації.

Департамент освіти (DfE) використовує модель навчання педагога (TSM) для оцінки кількості аспірантів, що вимагаються в Англії на кожному

предметі та фазі (початковій або другорядній) для кожного навчального року. TSM оцінює кількість нових кваліфікованих вчителів (NQTs), необхідних для вступу на кваліфікованого викладача.

Модель підготовки вчителів (TSM) підрахувала, що в 2017–2018 рр. Англія потребувала 13 821 аспірантів. У порівнянні з попереднім навчальним роком зменшилася частка нових учасників навчання у школі – з 56% у 2016–2017 навчальному році до 53% у 2017–2018 навчальному році. Частка аспірантів для ЗВО зросла з 44% до 47% між двома академічними роками [7].

Заочна освіта у Великій Британії стає все більш популярною та, будучи прогресивною й найбільш доступною, стрімко розвивається. Заочні навчальні програми пропонують ефективно, вигідне і зручне підвищення рівня освіти.

До навчальних закладів заочної освіти належать: Лондонський університет, Відкритий університет, Національний коледж подальшої освіти.

В основі програм заочного навчання лежить принцип самостійності. Деякі курси (наприклад, заочна програма при Лондонському університеті) дозволяють студентам будувати навчання за своїм розсудом. Навчальні програми інших вищих шкіл, таких, як Відкритий університет, гнучкі й добре структуровані. Звичайно студент займається вдома, спираючись на цілий ряд спеціально розроблених освітніх пакетів. Допомога викладача здійснюється засобами звичайної або електронної пошти. Для заочної освіти починають застосовуватися й інші засоби комунікації: телебачення, відео, Інтернет. Проте не на всіх курсах готують до одержання кваліфікацій, що відповідають національним і міжнародним стандартам. Деякі заочні навчальні заклади все-таки вимагають хоча б короткої підготовки в університеті або іншому навчальному центрі Великої Британії.

Більше 50 університетів пропонують заочні програми пост-дипломного навчання. У Британській Раді можна одержати необхідну інформацію про навчальні заклади системи заочної освіти, навчальні програми, тривалість навчання, методи навчання й розміри оплати. Вступні вимоги в різних навчальних закладах різні, але, як правило, необхідний учений ступінь першого щабля (бакалавр) або її еквівалент.

Курс заочного навчання проходить акредитаційну Раду з контролю за якістю відкритої та заочної освіти (ODLQC – Open Distance Learning Quality Council) [8].

Порівняння результатів дослідження кількості вступників і випускників різних освітньо-кваліфікаційних рівнів в останні роки в Україні і у Великій Британії свідчить, що названі показники в Україні значно скорочується, у Великій Британії –

підвищуються або стабілізуються. Структура системи освіти у Великій Британії дозволяє британським університетам з високим ступенем самостійності формувати навчальні програми пост-дипломного навчання. Дотримання єдиних загальноуніверситетських стандартів забезпечується практикою запрошення незалежних екзаменаторів, однак навчальні програми, у різних університетах можуть значно відрізнятися одна від одної.

На рівні пост-дипломного навчання практикується два основних види курсів: теоретичний і науково-дослідний. Різниця між ними настільки фундаментальна, що необхідно зупинитися на цьому докладніше.

Теоретичний пост-дипломний курс має три рівні, завершуючись одержанням ступеня магістра, диплома або посвідчення. Навчання проводиться у формі лекцій і консультацій та, як правило, триває рік (це менше, ніж в інших країнах). Протягом всього навчання результати її оцінюються за письмовими роботами. Подекуди для одержання ступеня магістра потрібно написати дисертацію.

По завершенні курсу теоретичного пост-дипломного навчання можливе присудження наступних учених ступенів і професійних кваліфікацій: пост-дипломне посвідчення, що дає право на викладання (Postgraduate Certificate in Education, PGCE); диплом з менеджменту (Diploma in Management Studies, DMS); ступінь магістра гуманітарних наук (Master of Arts, MA); ступінь магістра природничих наук (Master of Science, MSc); ступінь магістра ділового адміністрування (Master of Business Administration, MBA); ступінь магістра права (Master of Law, LL.M).

Науково-дослідний пост-дипломний курс – це наступний щабель навчання. Він відрізняється від теоретичного тим, що студенти, рідше відвідуючи заняття, більше часу приділяють дослідженням. Кінцева мета навчання – одержання вищого вченого ступеня – доктор філософії (Doctor of Philosophy, Ph), для чого необхідно, провівши оригінальне дослідження в певній області, опублікувати статтю або дисертацію, що відбивають результати цієї роботи. Тривалість навчання, як правило, – два роки. Здобувачами ступеня доктора філософії можуть бути особи, що вже одержали ступінь магістра (MPhil). Слово «філософія» у назвах ступенів зовсім не означає, що їхній власник – неодмінно філософ – це ще одна данина традиції.

Особливістю університетів у Великій Британії є те, що у цілому ряді навчальних закладів у рамках двостороннього міжнародного співробітництва створені навчальні курси підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Частиною навчального часу студенти проводять у навчальних закладах Великої Британії, частину – у навчальних

зкладах своєї країни. Це зручно тим, що можна проводити дослідження в пріоритетних наукових областях, розраховуючи одержати роботу на батьківщині, – не говорячи вже про те, що знижуються витрати на навчання. Присуджувана деякими навчальними закладами ступінь бакалавра – наприклад, бакалавр філософії (BPh) – насправді еквівалентна ступені магістра, оскільки її одержують після пост-дипломного навчання [8].

У результаті порівняльного аналізу підготовки вчителів у Великій Британії та Україні маємо можливість виявити подібні підходи в організації навчально-виховного процесу, зокрема: певною мірою структура шкіл і ЗВО; окремих форм навчально-виховного процесу при підготовці вчителів початкових класів (лекції, семінари, практичні); використання кредитно-модульних технологій. Підготовка фахівців у ЗВО здійснюється за формами навчання: і в Україні, і у Великій Британії – денна, вечірня, заочна.

Порівняльне дослідження підготовки вчителів в Україні та Великій Британії свідчать: в Україні рівень наукової роботи у ЗВО знизився, наукова робота у Великій Британії представлена на високому рівні, для України характерна низька участь дослідників у міжнародних дослідженнях; третина ж дослідницької діяльності, проведеної вченими британських університетів, вважається провідною у світі. До того ж, вищі навчальні заклади Великої Британії мають від досліджень доходи, які здійснюють дослідницькі ради, британське благодійництво — різні джерела; у ЗВО України не реалізується навчання на основі досліджень шляхом залучення в них студентів, у Великій Британії навчання реалізується на основі досліджень, в яких активну участь беруть студенти. Отже, науковій роботі викладачів і студентів приділяється значна увага у Великій Британії. У цій країні здійснюється підготовка вчителя-дослідника, що є цікавим для України.

Список використаних джерел

1. Загальна середня освіта України в контексті міжнародних індикаторів: Аналітична доповідь /МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» / Ващенко Л., Купець О., Лікарчук І., Сидоренко М. / за заг. ред. І. Лікарчука. К.: МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; Х.: Факт, 2012. 256 с.
2. The Teaching Profession in Europe Practices, Perceptions, and Policies. Eurydice Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/184EN.pdf
3. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2013/14 навчального року. Статистичний бюлетень. К.: Держкомстат України, 2014. 165 с
4. Освіта в Україні. Аналітичний центр CEDOS / за ред. Є. Стадного. 2015. 84 с.
5. Вища освіта в Україні у 2017 році. Статистичний збірник Державна служба Статистики України. Київ, 2018.
6. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). Проект розроблено Робочою групою під керівництвом Міністерства освіти і науки України. Київ, 2014. 75 с.
7. Department for Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education>
8. Вища освіта Великої Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/abroad/edusystem/gbr/higheredu/>

References

1. Zahal'na serednya osvita Ukrainy v konteksti mizhnarodnykh indyikatoriv: Analitychna dopovid' /MBO «Tsentr testovykh tekhnolohiy i monitorynhu yakosti osvity»;Vashchenko L., Kupets O., Likarchuk I., Sydorenko M. / za zah. red. I. Likarchuka. K.: MBO «Tsentr testovykh tekhnolohiy i monitorynhu yakosti osvity»; KH.: Fakt, 2012. 256.
2. The Teaching Profession in Europe Practices, Perceptions, and Policies. Eurydice Report [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/184EN.pdf
3. Osnovni pokaznyky diyal'nosti vyshchyykh navchal'nykh zakladiv Ukrainy na pochatok 2013/14 navchal'noho roku. Statystychnyy byuleten'. K.: Derzhkomstat Ukrainy, 2014. 165.
4. Osvita v Ukraini. Analitychnyy tsentr CEDOS / za red. YE. Stadnoho. 2015. 84.
5. Vyshcha osvita v Ukraini u 2017 rotsi. Statystychnyy zbirnyk Derzhavna sluzhba Statystyky Ukrainy. Kyiv. 2018.
6. Stratehiya reformuvannya vyshchoyi osvity v Ukraini do 2020 roku (proekt). Proekt rozrobлено Robochoyu hrupoyu pid kerivnytstvom Ministerstva osvity i nauky Ukrainy. Kyiv, 2014. 75.
7. Department for Education [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education>
8. Vyshcha osvita Velykoyi Brytaniyi [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.osvita.org.ua/abroad/edusystem/gbr/higheredu/>

Татьяна Зорочкина. Сравнительный анализ тенденций подготовки учителей начальных школ Великобритании и Украины

В статье рассматривается сравнительный анализ тенденций подготовки учителей начальной школы Великобритании и Украины. Освещены, что работа по подготовке учителя и совершенствования его профессионального уровня в Великобритании направлена на повышение качества образования. Представлена динамика развития государственных ЗВО Украины и количества подготовленных студентов. Рассмотрены показатели подготовки педагогических работников дневной и заочной формы

обучения в Великобритании. Отмечено, что заочное образование в Великобритании становится все более популярной и, будучи прогрессивной и наиболее доступной, стремительно развивается. Заочные учебные программы предлагают эффективное, выгодное и удобное повышение уровня образования. Раскрыто, что на уровне пост-дипломного обучения практикуется два основных вида курсов: теоретический и научно-исследовательский.

Ключевые слова: подготовка учителей начальной школы, Великобритания, Украина, университеты, образование.

Tetyana Zorochkina. Comparative analysis of training trends primary school teachers in Great Britain and Ukraine

The article deals with the comparative analysis of the tendencies of preparation of teachers of the primary school of Great Britain and Ukraine. It is highlighted that the work on preparing a teacher and improving his professional level in the UK is aimed at improving the quality of education. The dynamics of the development of state protection of Ukraine and the number of trained students is presented. The indicators of the training of daytime and part-time correspondence teachers in the United Kingdom are considered. It is noted that part-time education in the United Kingdom is becoming more and more popular, and, being progressive and most accessible, is rapidly developing. Part-time training programs offer an effective, cost-effective and convenient level of education. It is disclosed that at the level of post-diploma training two main types of courses are practiced: theoretical and research.

A comparative study of teacher training in Ukraine and the UK shows that Ukraine's level of scientific work in universities has fallen, UK scholarship is a high-level for Ukraine characterized by low participation of researchers in international research; One third of the research carried out by scientists from British universities, is considered the world's leading.

Key words: preparation of elementary school teachers, Great Britain, Ukraine, universities, education.

УДК 378:78:004

Олександр ІВАНОВ

заслужений працівник культури України, професор кафедри музичного мистецтва
Відокремленого підрозділу
«Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтва»
м. Миколаїв, Україна
e-mail: alexanderivanov1946@gmail.com

Валентина ІВАНОВА

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва
Відокремленого підрозділу
«Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтва»
м. Миколаїв, Україна
e-mail: ivanovavalleon@gmail.com

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СТРУКТУРІ СУЧАСНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

У статті досліджені питання впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій в освітній процес музичних навчальних закладів. Охарактеризована сутність інноваційної педагогічної діяльності. На підставі вивчення наукових праць і новітнього педагогічного досвіду автори надають своє бачення у вирішенні організаційних, методичних і навчальних проблем, пов'язаних з осучасненням змісту, форм і методів музично-освітньої роботи. Виявлена необхідність системної перепідготовки викладачів музики на курсах підвищення кваліфікації, семінарах, майстер-класах. Обґрунтована гіпотеза, що використання комп'ютерних технологій в музичному навчанні підвищить мотивацію дітей і підлітків до творчої діяльності. Автори наводять приклади сучасних наукових і педагогічних напрацювань у сфері музичної діяльності.

Ключові слова: інноваційна педагогічна діяльність; інформаційно-комп'ютерні технології; науково-методичне забезпечення; музичні навчальні заклади; музична педагогіка; навчальний процес.

Інноваційні процеси, що відбуваються в наш час у сфері освіти містять в собі філософські, соціальні і гуманітарні аспекти, що пов'язані з переходом людства на новий етап розвитку. В сучасних умовах наукові дослідження концентруються на формуванні комплексного гуманітарного знання про людину під час її становлення та самореаліза-

ції в природі, культурі й соціумі. Вибудовується нова концепція життєдіяльності людини, в якій мистецтво і, зокрема, музика, відіграють роль духовного базису особистості.

Український науковець, доктор мистецтвознавства, професор, академік НАН України Н. Герасимова-Персидська, котра також досліджує зна-